

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Raad voor Cultuur
Prins Willem Alexanderhof 20
2595 BE DEN HAAG

Erfgoed en Kunsten
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
19342834

Datum **03 APR. 2020**

Betreft Commissie inzake bescherming roerend erfgoed

Geachte Raad,

Met mijn brief van 17 december 2019 (kamerstuk 32820-332) heb ik mijn beleidsreactie op het advies *Van terughoudend naar betrokken. Hoe cultuurgoederen en verzamelingen onder de Erfgoedwet adequaat te beschermen* van de onafhankelijke Adviescommissie Bescherming Cultuurgoederen (hierna: commissie-Pechtold) naar de Tweede Kamer gestuurd.

Ons erfgoed laat zien waar we vandaan komen, hoe we ons ontwikkelen en helpt ons het heden te duiden. Erfgoed verbindt en de betekenis ervan is blijvend in beweging. Hierdoor is wat tot ons erfgoed behoort onderhevig aan verandering. De Collectie Nederland is dan ook dynamisch en nooit af en wat we voor Nederland willen behouden en voor toekomstige generaties willen bewaren, dient met zijn tijd mee te gaan. Mijn uitgangspunt is het erfgoed in Nederland te beschermen en te voorkomen dat onmisbare en onvervangbare onderdelen naar het buitenland verdwijnen.

In mijn beleidsreactie op het rapport van de commissie-Pechtold kondigde ik verschillende concrete maatregelen aan om de bescherming van belangwekkend cultureel erfgoed te verbeteren. Een van de eerste benodigde stappen is om een duidelijke en overkoepelende visie op de samenstelling en de ontwikkeling van de Collectie Nederland te vormen. Zicht op de Collectie Nederland als geheel is nodig voor mijn visie op de beschermde cultuurgoederen in particulier bezit. Slechts met een beeld van het geheel, kan er geoordeeld worden over de samenstelling van het te beschermen particuliere deel.

Met het oog hierop wil ik u verzoeken om een commissie in te stellen. Ik wil deze commissie vragen over drie deelonderwerpen te adviseren.

Ten eerste wil ik haar vragen:

- Een duidelijke en overkoepelende visie te ontwikkelen op de dynamische Collectie Nederland. Hoe zou de Collectie Nederland een toonbeeld kunnen worden van het rijke culturele verleden en heden van ons land? Welke periodes of kunstuitingen krijgen in de huidige Collectie Nederland te weinig aandacht of zijn onderbelicht?
- Een aanbeveling te doen over hoe de visie op de dynamische collectie Nederland en het register actueel gehouden kunnen worden.

Tevens wil ik de commissie verzoeken om met behulp van deze visie:

- De invulling van het register van beschermde cultuurgoederen te beoordelen: wat zijn hierin hiaten, wat kan er van de lijst verdwijnen, en hoe kan de lijst actueel gehouden worden?
 - o Welke werken in het register passen niet (meer) in de dynamische visie op de Collectie Nederland? Of welke vergelijkbare cultuurgoederen zijn reeds in publiek bezit? Dit om te kunnen beoordelen welke werken uit het register kunnen worden afgevoerd.
 - o Een inventarisatie van de belangwekkende cultuurgoederen in Nederland in particulier bezit te maken met de visie op de dynamische Collectie Nederland en hetgeen reeds in publieke collecties aanwezig is, in het achterhoofd. Welke particuliere cultuurgoederen dienen beschermd te worden en dus opgenomen te worden in het register?

Ten slotte wil ik de commissie ook vragen om:

- Te bezien of de huidige open aanwijzingscriteria in de Erfgoedwet, te weten 'onmisbaar' en 'onvervangbaar' meer duiding behoeven, rekening houdend met de huidige tijdgeest en ontwikkelingen in de samenleving.
- Een aanbeveling voor een samenhang tussen de verwante commissies die zich bezig houden met het verwerven en vervreemden van cultuurgoederen (zoals Adviescommissie beoordeling aangeboden cultuurbezit uit nalatenschappen en de Toetsingscommissie Beschermwaardigheid). Hoe kan de samenhang worden versterkt, ook in de wijze van beoordeling?

Graag vraag ik de Raad om bij het uitvoeren van deze opdrachten aandacht te schenken aan de balans tussen enerzijds het publieke belang van behoud van cultuurbezit voor Nederland en anderzijds het belang van de individuele particuliere eigenaar. Een goede betrokkenheid van en omgang met de particuliere eigenaren is in dit proces onontbeerlijk.

Ik vertrouw op de expertise van de Raad om een commissie samen te stellen met gezaghebbende personen vanuit onder andere de kunsthandel, de wetenschap, particuliere eigenaren en musea.

De omstandigheden en impact van COVID-19, zorgen voor een uitzonderlijke situatie. Graag wil ik u verzoeken om te pogen vóór de zomer 2020 een commissie te presenteren die hiermee aan de slag kan. Daarnaast wijs ik u op de op handen zijnde evaluatie van de Erfgoedwet, en ontvang ik de adviezen die hiermee samenhangen graag voor 1 februari 2021, zodat deze in de evaluatie meegenomen kunnen worden.

Ik wil u bij voorbaat danken voor uw inzet en expertise.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Ergeeshoven